

Evde Sabun Yapımı

Soğuk yöntem ve transparan sabun için güvenlik odaklı, güncellenmiş rehber

ÖNCE GÜVENLİK

Sodyum hidroksit (kostik/NaOH) ciddi cilt ve göz yanıklarına yol açabilir. Koruyucu gözlük, kimyasala dayanıklı eldiven, uzun kollu kıyafet ve güçlü havalandırma olmadan çalışmayın. Çocukları ve evcil hayvanları alandan uzak tutun.

Temel güvenlik kuralları

- Kostığı daima yavaşça soğuk suya ekleyin; suyu kostiğin üzerine dökmeyin.
- Isıya dayanıklı paslanmaz çelik veya uygun plastik kullanın; alüminyum kullanmayın.
- Kostik buharını solumayın; karışımı yüzünüzden uzakta ve iyi havalandırılan alanda hazırlayın.
- Etanol çok yanıcıdır. Açık alev, kıvılcım ve sigara bulunan ortamda kullanmayın; yalnızca kontrollü elektrikli ısı kaynağıyla çalışın.
- Tarifi uygulamadan önce yağların gerçek özelliklerine göre güvenilir bir kostik hesaplayıcısıyla miktarları yeniden doğrulayın.
- Göze veya cilde temas halinde hemen bol, oda sıcaklığında suyla en az 15–20 dakika yıkayın ve tıbbi yardım alın.

Daha güvenli başlangıç seçeneği

İlk kez sabun yapacaklar için önceden sabunlaşmış “erit ve dök” bazları, kostikle doğrudan çalışmaya göre daha güvenli bir seçenektir.

1. Soğuk Yöntem Sabun

Kaynak belgelerdeki formül, yazım ve güvenlik düzenlemeleriyle bir araya getirilmiştir.

Yağlar	Miktar
Zeytinyağı	214 g
Palm yağı	150 g
Hindistan cevizi yağı	114 g
Sodyum hidroksit (NaOH)	66 g
Soğuk su	180 g
Aromatik yağ	10–15 ml
Sabun boyası	4–5 damla

Gerekli ekipman

- 0–100 °C termometre, hassas terazi, koruyucu gözlük ve eldiven
- Paslanmaz çelik karıştırma kabı, ısıya dayanıklı kostik kabı, blender/spatula
- Silikon kalıp veya streçle kaplanmış uygun kalıp, havlu

Uygulama

1. Kalıbı hazırlayın; silikon kalıpta streç gerekmez. Koruyucu ekipmanı takın ve alanı havalandırın.
2. Ölçülmüş kostiği, ölçülmüş soğuk suya yavaşça ekleyerek karıştırın. Oluşan sıcak karışımı güvenli yerde 38–45 °C'ye soğutun.
3. Yağları birlikte eritip karıştırın ve 38–45 °C'ye getirin.
4. Sıcaklıklar eşitlendiğinde kostik çözeltisini yağlara yavaşça eklerken karıştırın.
5. Karışım hafif iz bırakacak kremsi kıvama geldiğinde koku ve boyayı ekleyin.
6. Kalıba dökün, üzerini kapatın ve havluyla sarın. 16–24 saat sonra sertliği kontrol edin.
7. Kalıptan çıkardıktan sonra havadar, doğrudan güneş almayan yerde 4–6 hafta olgunlaştırın. Kullanımdan önce pH ve ürün güvenliğini kontrol edin.

2. Transparan (Şeffaf) Sabun

Etanol içeren bu yöntem ileri düzeydedir; yangın ve kimyasal yanık riski nedeniyle dikkatli çalışma gerektirir.

Ana yağlar	Miktar
Hindistan cevizi yağı	138 g
Palm yağı	138 g
Hint yağı (castor)	117 g
Sodyum hidroksit (NaOH)	72 g
Soğuk su	153 g
Gliserin	94,2 g
Toz şeker	101,4 g
Etanol (%96)	232,8 g
Şeker için su	78 g

Uygulama özeti

1. Kalıpları hazırlayın. Koruyucu ekipmanı takın; ortamı havalandırın ve tüm ateş/kıvılcım kaynaklarını kapatın.
2. Kostiği soğuk suya yavaşça ekleyin; çözeltiyi 49–54 °C'ye soğutun.
3. Yağları eritip 49–54 °C'ye getirin. Kostik çözeltisini yağlara yavaşça ekleyerek iz oluşana kadar karıştırın.
4. Gliserini ekleyin. Etanol aşamasında yalnızca kontrollü elektrikli ısı kullanın; kabı gözetimsiz bırakmayın.
5. Şekeri ayrı kapta sıcak suda çözün. Karışımı kontrollü biçimde ekleyin ve şeffaflık oluşana kadar dikkatle işleyin.
6. Koku ve çok az boya ekleyin; kalıba dökün. Yüzey kabarcıkları için yalnızca güvenli, kıvılcımsız ortamda ince alkol sisi uygulanabilir.
7. Tamamen soğuduktan sonra kalıptan çıkarın. Alkol kokusunun uzaklaşması ve ürünün dengelenmesi için havadar yerde bekletin; kullanmadan önce pH ve güvenliği doğrulayın.

Önemli: Bu yöntem çocukların bulunduğu ev ortamında uygulanmamalıdır. Etanol buharı kolay tutuşur; açık alevli ocak kullanılmaz.

Kontrol Listesi ve Kaynaklar

Başlamadan önce

- Tarif ve kostik miktarı yeniden hesaplandı.
- Gözlük, eldiven ve uzun kollu kıyafet hazır.
- Çalışma alanı havalandırılıyor; çocuklar ve hayvanlar uzakta.
- Alüminyum ekipman yok; tüm kaplar ısıya ve kimyasala uygun.
- Etanol kullanılan yöntemde açık alev ve kıvılcım kaynakları kapalı.
- Acil durumda bol akan suya erişim var.

Kaynaklar

Bu rehber, kullanıcı tarafından sağlanan iki eski Bosnalı Sabun belgesinin birleştirilip güncellenmesiyle hazırlanmıştır. Güvenlik doğrulamaları için aşağıdaki kaynaklardan yararlanılmıştır:

CDC/NIOSH – Sodium Hydroxide Pocket Guide: <https://www.cdc.gov/niosh/npg/npgd0565.html>

CDC – Occupational Exposure to Sodium Hydroxide: <https://stacks.cdc.gov/view/cdc/19348>

OSHA – Ethanol ve yanıcı sıvı güvenliği: <https://www.osha.gov/otm/section-4-safety-hazards/chapter-5>

Poison Control – Evde sabun yapımı güvenliği: <https://www.poison.org/articles/is-it-safe-to-make-soap>

Bosnalı Sabun Yağ ve Kimyevi Ürünler San. Tic. Ltd. Şti.

Bu içerik eğitim amaçlıdır. Profesyonel kimyasal güvenlik eğitiminin, ürün testlerinin veya yürürlükteki mevzuatın yerine geçmez.